Poznań, dnia 25 lutego 1938 r.

POZNAŃSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr 9

TREŚĆ:

DZIAŁ URZĘDOWY:

DZIAŁ URZĘDOWY

146

ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY POZNAŃSKIEGO

z dnia 7 stycznia 1938 r.

o ruchu ulicznym w m. Poznaniu.

Na podstawie przepisów art. 108 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr 80/1936 r., poz. 555) łącznie z art. 5 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 656) §§ 3, 33 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r. regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 611), § 69 rozporządzenia Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej z dnia 27. X. 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616), zarządzam, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1.

Na obszarze miasta Poznania niezależnie od przepisów regulujących ruch na obszarze całego Państwa, zawartych:

a) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26. VI. 1924 r. regulującym używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr 61, poz. 611),

b) w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12. V. 1930 r. o wymijaniu i wyprzedzaniu na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 373),

c) w rozporządzeniu Ministra Komunikacji i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15. VII. 1937 r. o ruchu rowerów na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 458),

d) w rozporządzeniu Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych, wydanym w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej z dnia 27 października 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616),

obowiązują przepisy niniejszego rozporządzenia.

§ 2.

W niniejszym rozporządzeniu przez wyrażenie pojazd, o ile nie jest wyszczególniony rodzaj, należy rozumieć tak pojazdy mechaniczne, jak i pojazdy konne, (publiczne i do użytku prywatnego), rowery, oraz wózki ręcznie ciągnione z wyłączeniem wózków dziecięcych i wózków dla chorych.

II. Przepisy porządkowe.

§ 3.

(1) Ulice, na których są położone szyny tramwajowe oraz ulice: Bukowska, Warszawska, Grobla, Kórnicka, są ulicami głównymi.

(2) Na ulicach, o których mowa w ustępie poprzednim, pierwszeństwo przejazdu na skrzyżowaniach mają pojazdy jadące tymi ulicami, bez względu na to, z której strony nadjeżdżają. Przepis § 56 ust. 1 rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. X. 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616) do skrzyżowania wszelkich ulic z ulicami wymienionymi w ust. 1 niniejszego paragrafu nie ma zastosowania.

§ 4.

(1) Ulice: Przebieg, Wesołą, Garncarską, Wysoką, Murną, Sierocą, Szkolną, Wrocławską, Kramarską, na odcinku od ul. Rynkowej do ul. Wielkiej, Żydowską na odcinku od ul. Kramarskiej do Starego Rynku, Wielką od ul. Kramarskiej do Starego Rynku, Ślusarską, Klasztorną, Świętosławską, Wodną, Wietrzną, Kozią, Gołębią, Jaskółczą, Łazienną, Wierzbową, Filipińską, Wały Jagiellończyka, na odcinku od ulicy bez nazwy łączącej Wały Warneńczyka z Wałami Jagiellończyka, do ul. Połwiejskiej, Ogrodową na odcinku od ul. Piekary do ul. Półwiejskiej, południową jezdnię przy Pl. Bernardyńskim, oraz jezdnię przy stronie północnej Pl. Bernardyńskiego na odcinku od ul. Za Bramką do ul. Wielkie Garbary, ustanawia się jako j e d n o k i e r u n k o w e.

(2) Dozwolony jest kierunek ruchu:

ul. Przebieg od ul. Wesołej do ul. Libelta,
„ Wesołą od Wałów Wazów do ul. Przebieg,
„ Garncarską od ul. Św. Marcina do ul. Skarbowej,
„ Wysoką od ul. Piekary do ul. Szymańskiego,
„ Wysoką od ul. Św. Marcina do ul. Szymańskiego,
„ Murną od ul. Nowej do ul. Koziej,
„ Sierocą od ul. Nowej do ul. Koziej,
„ Sierocą od ul. Nowej do ul. Franciszkańskiej,
„ Szkolną od Starego Rynku do Placu Świętokrzyskiego,
„ Wrocławską od Placu Świętokrzyskiego do Starego Rynku,
„ Kramarską od ul. Masztalarskiej do ul. Wielkiej,
„ Żydowską od ul. Kramarskiej do Starego Rynku,
„ Wielką od ul. Kramarskiej do Starego Rynku,
„ Ślusarską od Placu Kolegiackiego do ul. Wielkiej,
„ Klasztorną od ul. Wielkiej do ul. Gołębiej,
ul. Wodną od Starego Rynku do ul. Wielkie Garbary,
„ Kozią od ul. Szerokiej do Pl. Kolegiackiego,
„ Gołębią od Pl. Kolegiackiego do ul. Szkolnej,
„ Jaskółczą od ul. Szkolnej do ul. Wrocławskiej,
„ Łazienną od ul. Grobla do ul. Ewangelickiej,
„ Wierzbową od ul. Grobla do ul. Mostowej,
„ Wały Jagiellończyka od ul. Półwiejskiej do ul. Fr. Ratajczaka,
„ Ogrodową od ul. Półwiejskiej do ul. Piekary,
„ Filipińską od ul. Bydgoskiej do ul. Śródka,
str. płd. Placu Bernardyńskiego od ul. Wielkie Garbary do ul. Strzeleckiej,
str. płn. Placu Bernardyńskiego od ul. Za Bramką do ul. Wielkie Garbary.

(3) Zabroniony jest kierunek ruchu:

ul. Przebieg od ul. Libelta do ul. Wesołej,
„ Wesołą od ul. Przebieg do ul. Wały Wazów,
„ Garncarską od ul. Skarbowej do ul. Św. Marcina,
„ Wysoką od ul. Szymańskiego do ul. Piekary,
„ Wysoką od ul. Szymańskiego do ul. Św. Marcina,
„ Murną od ul. Koziej do ul. Nowej,
„ Sierocą od ul. Koziej do ul. Nowej,
„ Sierocą od ul. Franciszkańskiej do ul. Nowej,
„ Szkolną od Pl. Świętokrzyskiego do Starego Rynku,
„ Wrocławską od Starego Rynku do Pl. Świętokrzyskiego,
„ Kramarską od ul. Wielkiej do ul. Masztalarskiej,
„ Żydowską od St. Rynku do ul. Kramarskiej.
„ Wielką od St. Rynku do ul. Kramarskiej,
„ Ślusarską od ul. Wielkiej do Pl. Kolegiackiego,
„ Klasztorną od ul. Gołębiej do ul. Wielkiej,
„ Wodną od ul. Wielkie Garbary do Starego Rynku,
„ Kozią od Placu Kolegiackiego do ul. Szkolnej,

ul. Gołębią od ul. Szkolnej do Placu Kolegiackiego,

„ Jaskółczą od ul. Wrocławskiej do ul. Szkolnej,

„ Łazienną od ul. Ewangelickiej do ul. Grobla,

„ Wierzbową od ul. Mostowej do ul. Grobla,

Wałami Jagiellończyka od ul. Fr. Ratajczaka do ul. Półwiejskiej,

„ Ogrodową od ul. Piekary do ul. Półwiejskiej,

„ Filipińską od ul. Śródka do ul. Bydgoskiej,

str. płd. Pl. Bernardyńskiego od ul. Strzeleckiej do ul. Wielkie Garbary,

str. płn. Pl. Bernardyńskiego od ul. Wielkie Garbary do ul. Za Bramką.

(4) Place: Stary Rynek i Plac Nowomiejski należy okrążać prawą stroną, to znaczy środek Placu musi się znajdować po lewej stronie kierującego pojazdem.

(5) Przepisy o jednokierunkowości odnoszą się również do zwartych oddziałów pieszych, pochodów itp.

§ 5.

(1) Na ulicach: Plac Wolności, 27 Grudnia, Fredry, Seweryna Mielżyńskiego, Br. Pierackiego, Al. Marsz. Piłsudskiego, Św. Marcina, Fr. Ratajczaka, Al. Marcinkowskiego, Nowej, Wielkiej (na odcinku od W. Garbar do Starego Rynku), Kramarskiej, Masztalarskiej, Woźnej, Wrocławskiej, Szkolnej, Rynkowej oraz na Starym Rynku, zakazuje się przejazdu pojazdom załadowanym słomą, sianem, żwirem, ziemią, wapnem, kamieniami, drewnem budowlanym lub opałowym, deskami, mierzwą względnie innymi materiałami, powodującymi zanieczyszczanie ulic.

(2) Postanowienia ustępu poprzedniego odnoszą się również do przejazdu pojazdami po wyładowaniu przewożonych materiałów, nie odnoszą się natomiast do pojazdów dowożących przedmioty wyliczone poprzednio do posesyj przy którejkolwiek z tych ulic położonych z tym, że mogą do nich dojeżdżać w czasie od godz. 22 do godz. 10.

§ 6.

(1) Zabrania się postoju pojazdom na skrzyżowaniu ulic, na ostrych skrętach, na przestrzeni 10 mtr. przed i tyleż poza słupem przystanku tramwajowego i autobusowego oraz na przestrzeni 10 mtr. jezdni przy narożnikach ulic.

(2) Na skrzyżowaniach ulic, na ulicach, gdzie droga nie jest widoczna na większej przestrzeni zabronione jest nawracanie pojazdami.

§ 7.

(1) Na ulicach: Nowa, Plac Wolności — strona południowa i zachodnia, Ratajczaka (na odcinku od ul. Św. Marcina do ul. 27 Grudnia), 27 Grudnia, Br. Pierackiego, Fredry (na odcinku od Pl. Gwarnego do Wałów Jana III), Półwiejska, Wrocławska i Szkolna, zabrania się postoju pojazdom w czasie od godz. 10 do godz. 20-tej.

(2) Na ulicach i w czasie określonym w ust. (1) pojazdy mogą się zatrzymywać tylko taki okres czasu, jakiego wymaga czynność wsiadania lub wysiadania osób z pojazdu wzgl. czynność załadowania i wyładowania towaru z tym, że większe załadowania lub wyładowania towaru winny być uskutecznione w czasie od godz. 20 do godz. 10.

(3) Na ulicach wymienionych w ustępie (1) zabrania się:

a) ruchu wózkami ręcznymi,

b) urządzania wszelkich ruchomych reklam ulicznych,

c) nawracania pojazdami.

(4) Przepisy ustępu 1, niniejszego paragrafu nie dotyczą samochodów władz i urzędów państwowych, wojskowych, samorządu terytorialnego oraz osób, korzystających z praw eksterytorialności.

§ 8.

(1) Ulicę Wały Jagiełły zamyka się dla przejazdu pojazdów ciężarowych mechanicznych i konnych.

(2) Dla pojazdów ciężarowych, dowożących ładunki do nieruchomości położonych przy tej ulicy, ogranicza się szybkość do maksymalnej granicy 10 km/godz. dla pojazdów mechanicznych, a dla pojazdów konnych stępa.

§ 9.

Ulice Śródka na odcinku od ul. Filipińskiej do ulicy Bydgoskiej zamyka się dla ruchu kołowego z wyjątkiem ruchu tramwajów.

§ 10.

(1) Zabrania się zanieczyszczania ulic przez rzucanie różnych przedmiotów, odpadków itp.

(2) Pojazd uszkodzony i niezdatny do dalszej jazdy winien być bezzwłocznie usunięty z ulicy.

§ 11.

W ogrodach i plantacjach publicznych wzbronione jest:

a) uszkadzanie drzew, krzewów, koszów, słupków przy drzewkach alejowych itp. urządzeń ochronnych dla roślin,

b) skubanie i zrywanie kwiatów, liści i łamanie gałęzi,

c) chodzenie po trawnikach, kwietnikach, klombach i grządkach,

d) strząsanie drzew, wspinanie się na drzewa, rzucanie na drzewa kamieniami, kijami i innymi przedmiotami,

e) wytaczanie soków z brzóz i drzew iglastych,

f) zanieczyszczanie i uszkadzanie ławek,

g) wygrabianie opadłych liści przez osoby nieuprawnione.

§ 12.

(1) Nie dozwolone jest umieszczanie na ulicach przy jezdni, na słupach od przewodów elektrycznych, gazowych, latarniach lub specjalnych słupach jakichkolwiek ogłoszeń lub reklam, poza znakami drogowymi lub objaśniającymi, a dotyczącymi ruchu lub postojów.

(2) Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia ogłoszenie lub reklamy oraz znaki zakazane ustępem poprzednim, winny być usunięte w terminie dwóch miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 13.

Wszelkie znaki dotyczące ruchu lub postojów pojazdów winny być bezpośrednio lub pośrednio oświetlone z nastaniem zmroku.

§ 14.

(1) Pojazdy, posuwające się wolno: wozy ciężarowe, wózki ręczne, rowery i inne mają zajmować miejsce na jezdni przy samym chodniku prawym, dalej powinny się posuwać pojazdy: samochody ciężarowe, pojazdy osobowe konne itp. a przy środku jezdni samochody osobowe i motocykle.

(2) Prowadzenie dwóch pojazdów rzędem obok siebie jest wzbronione.

§ 15.

Na skrzyżowaniach ulic przy skręcaniu na inną ulicę skręt w prawo należy wykonać możliwie najbliżej prawego brzegu jezdni, skręt w lewo — możliwie blisko środka jezdni, nie przejeżdżając jednak na jej lewą stronę.

III. Ruch pojazdów mechanicznych.

§ 16.

(1) Najwyższa dopuszczalna szybkość pojazdów mechanicznych na ulicach st. m. Poznania nie może przekraczać u pojazdów mechanicznych osobowych 40 km/godz., u pojazdów mechanicznych ciężarowych na obręczach gumowych 20 km/godz., i pojazdów mechanicznych ciężarowych na obręczach metalowych 10 km/godz.

(2) W miejscach oznaczonych specjalnie na jezdni lub znakiem ostrzegawczym jak przejście dla pieszych, przy przejeździe na przystankach tramwajowych w czasie postoju tramwajów, przed szkołami itp. kierowca przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych winien dochować szczególnej ostrożności zarówno co do uregulowania szybkości w granicach dopuszczalnych, jak i zwracania uwagi na przeszkody na jezdni, a nawet zatrzymać pojazd, jeżeli zachodzi potrzeba i wymaga tego bezpieczeństwo ruchu.

§ 17.

(1) W czasie od 1 maja do 30 października w niedziele i dni świąteczne od godz. 8 do godz. 20 zakazuje się przejazdu ul. Droga Dębińska wszelkim pojazdom mechanicznym oraz rowerom z motorkami pomocniczymi.

(2) Właściciele pojazdów mechanicznych, mieszkający przy tej ulicy i posiadający pojazdy mechaniczne, mogą na podstawie zezwolenia, wystawionego przez Starostwo Grodzkie Poznańskie dojeżdżać swoimi pojazdami mechanicznymi w czasie zakazanym do swoich mieszkań względnie do miejsc garażowania pojazdów, jak również wyjeżdżać z nich.

(3) Szybkość pojazdów, o których mowa w ustępie poprzednim, winna być tak uregulowana, aby przy prowadzeniu pojazdu nie powodować zakurzenia przechodniów.

§ 18.

Na ulicach: Al. Reymonta, Przybyszewskiego, Żeromskiego, Niestachowskiej, Małopolskiej i Wielkopolskiej jako arteriach wycieczkowych m. Poznania, szybkość pojazdów mechanicznych i rowerów z motorkami pomocniczymi winna być tak uregulowana w granicach dopuszczalnych przepisem § 16, aby nie powodowała zakurzania przechodniów.

§ 19.

(1) Wolny wydmuch tłumika winien być zawsze szczelnie zamknięty.

(2) Nie wolno wyjechać pojazdem mechanicznym na ulice, jeżeli silnik dymi wskutek przeoliwienia.

§ 20.

W czasie kiedy jezdnia jest zabłocona (po deszczu, odwilż itp.), kierowcy pojazdów mechanicznych winni tak regulować szybkość prowadzonych pojazdów, aby nie powodować obryzgiwania błotem przechodniów.

§ 21.

Dopóki maszyna lub silnik pracuje, kierowca nie powinien schodzić z pojazdu i nie ma prawa oddalać się od niego. Przed oddaleniem się winien zgasić motor, zacisnąć hamulce i uniemożliwić puszczenie w ruch pojazdu przez osoby niepowołane.

§ 22.

(1) Na skrzyżowaniach, gdzie ruch regulowany jest przez specjalne posterunki względnie automatycznie, kierowca jest obowiązany stosować się do wskazań kierującego ruchem lub do odpowiednich sygnałów automatu.

(2) W wypadkach, kiedy kierujący ruchem posterunek podjeżdżającemu pojazdowi mechanicznemu da znak wzgl. automat da znak zatrzymania, kierowca jest obowiązany do zatrzymania pojazdu przed zewnętrzną linią pasa wyznaczonego na jezdni dla przejść (gwoździe, pas namalowany na jezdni itp.).

§ 23.

(1) Dorożki samochodowe mogą zajmować na postój tylko miejsca odpowiednio wyznaczone na ten cel i oznaczone odpowiednim znakiem oraz tablicą z napisem objaśniającym przez Starostwo Grodzkie w porozumieniu z Zarządem Miejskim i to tylko w ilości podanej w napisie na tablicy objaśniającej.

(2) Postawienie przez władze znaku i tablicy objaśniającej o postoju równoznaczne jest z utworzeniem postoju, a usunięcie przez władze tych znaków jest równoznaczne ze zniesieniem postoju.

(3) Po godz. 22 dozwala się na postój dorożek przed większymi lokalami publicznymi z wyjątkiem lokali, położonych przy ulicach wyszczególnionych w § 7.

(4) Postoje, wyznaczone dla dorożek samochodowych, nie mogą być zajmowane przez innego rodzaju pojazdy.

§ 24.

Na postojach nie wolno urządzać napraw, hałasów lub w jakikolwiek inny sposób zakłócać spokój publiczny.

IV. Ruch pojazdów konnych.

§ 25.

Uprząż zwierząt pociągowych winna być trwała i w dobrym stanie. Zaprzęg w jednego konia winien posiadać hołoble, tj. dwa drążki, między którymi zaprzęga się konia do jednokonnego wozu.

§ 26.

(1) Dyszle u wozów i sań winny być mocne, ażeby umożliwiały zatrzymanie wozu wzgl. sań w każdej chwili.

(2) Używanie sań bez dyszla i hołobli, mających zaprzęg tylko z pasów lub postronków, jest zabronione.

§ 27.

Zabronione jest jeżdżenie saniami bez dzwonków lub grzechotek.

§ 28.

(1) Ogólna liczba koni zaprzężonych obok siebie wraz z ewentl. uwiązanymi do nich końmi nie może przekraczać trzech.

(2) Konie prowadzone za wozem muszą posiadać uzdziennice i być tak krótko uwiązane, żeby nie mogły schodzić w bok. Konie, które kąsają, powinny być stale zaopatrzone w mocny kaganiec.

§ 29.

(1) Jeżdżenie wozami w dwie pary koni zaprzężonych do jednego pojazdu po ulicach m. Poznania jest niedopuszczalne, z wyjątkiem karawanów i wozów meblowych.

(2) Ciągnienie jedną parą koni dwóch lub więcej załadowanych lub próżnych wozów jest niedozwolone.

§ 30.

(1) Nie wolno używać do jazdy zwierząt pociągowych kulawych, lub zakaźnie chorych, zwierząt z widocznymi skazami, zwierząt pokaleczonych, słabych z powodu starości lub oczywiście przemęczonych.

(2) Zakazane jest niepotrzebne i nadmierne bicie zwierząt.

§ 31.

Niedozwolone jest:

a) powierzanie powożenia osobom nieobeznanym z końmi i obowiązującymi przepisami o ruchu kołowym na drogach publicznych oraz osobom niezdatnym do

powożenia z powodu wad umysłowych lub ułomności, albo mającym mniej niż 17 lat;

b) spanie podczas powożenia;

c) powożenie w stanie nietrzeźwym;

d) oddalanie się od pojazdu i pozostawienie bez dozoru zaprzężonego wozu na ulicy. Oddalając się od zaprzęgu, powinien woźnica na cały czas swej nieobecności polecić dozór innej osobie, odpowiadającej warunkom podanym pod *a*.

§ 32.

Przy wymijaniu wozów lub przechodniów powinien woźnica ostrzegać głośno i w czas odpowiednim zawołaniem.

§ 33.

O zamiarze zatrzymania wozu lub o zamiarze zmiany kierunku winien woźnica uprzedzić jadących za nim lub naprzeciw niego przez wyraźne podniesienie ręki przy zatrzymywaniu lub wskazanie nią kierunku (wyciągnięta ręka w lewo lub w prawo) przy skręcaniu.

§ 34.

(1) Pojazd konny, znajdujący się wieczorem na ulicy winien być oświetlony z nastaniem ciemności przynajmniej jednym bezbarwnym światłem, umieszczonym po lewej stronie wozu i widocznym z daleka.

(2) Pojazdy i wózki osobowe winny być zaopatrzone w dwie latarnie, umieszczone po bokach i tak urządzone, aby rzucały jasne, bezbarwne światło wprost i na boki, w tył zaś czerwone.

§ 35.

Przepisy § 22 niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do pojazdów konnych, a do dorożek konnych poza tym przepisy §§ 23 i 24 tegoż rozporządzenia.

§ 36.

(1) Dorożki konne winny stać na postojach. Jeżdżenie stałe po ulicach miasta w celu poszukiwania pasażerów jest zabronione.

(2) Niedozwolone jest również zaczepianie przechodniów propozycjami odwożenia itp.

§ 37.

Oczywiste przeładowywanie pojazdów konnych ciężarami ponad siły użytych do tego zwierząt pociągowych względnie z powodu nieodpowiednich warunków na jezdni (ślizgawica) jest niedozwolone.

V. Ruch rowerów.

§ 38.

(1) Jadący na rowerze jest obowiązany jechać zawsze prawą stroną jezdni, tuż przy chodniku.

(2) O ile przy drodze jest specjalny tor dla rowerzystów, rowerzysta jest obowiązany używać do ruchu wyłącznie tego toru.

(3) Na specjalnych torach, przeznaczonych dla rowerzystów, jadący na rowerze winien sie trzymać prawej strony, wymijać w prawo i wyprzedzać w lewo jadących tym samym torem.

(4) Na specjalnych torach, przeznaczonych dla rowerzystów, zabroniony jest ruch pieszy, ruch pojazdów mechanicznych, ruch konny (pojazdami i wierzchem).

§ 39.

Jadący na rowerze przy skręcaniu jest obowiązany dać wyraźny znak ręką o zamiarze skręcenia (wyciągnięta ręka w prawo lub w lewo).

§ 40.

Jadący na rowerze jest obowiązany stosować się do znaków informujących, wskazówek regulujących ruch posterunków lub automatów, przy czym przepis § 22 ma odpowiednie zastosowanie.

§ 41.

Rowerzyście nie wolno:

a) przewozić na rowerze osoby,

b) jeździć bez trzymania rąk na kierownicy lub nóg na pedałach,

c) czepiać się podczas jazdy innych pojazdów,

d) prowadzić jadąc na rowerze zwierzęta lub przewozić ciężary zagrażające bezpieczeństwu,

e) zostawiać na ulicy rower bez zabezpieczenia uniemożliwiającego zabranie roweru.

Jazda na rowerach dwóch lub więcej osób obok siebie jest niedozwolona.

§ 42.

Nie wolno rowerzyście wjeżdżać do bramy z ulicy lub wyjeżdżać z niej na rowerze. W wypadkach takich należy rower do bramy wprowadzić wzgl. wyprowadzić.

VI. *Ruch pieszy.*

§ 43.

(1) Przejścia przez jezdnie na drugą stronę ulicy należy dokonać najkrótszą drogą pod kątem prostym w pobliżu skrzyżowania ulic.

(2) Jeżeli na jezdni są odpowiednio wyznaczone przejścia dla pieszych (gwoździe, wymalowane pasy itp.), przejścia należy dokonać wyłącznie w pasie wyznaczonym.

§ 44.

(1) Przechodzić przez ulice należy krokiem przyspieszonym, zwracając baczną uwagę najpierw na pojazdy z lewej strony, a potym z prawej strony.

Usłyszawszy nawoływanie lub sygnał ostrzegawczy, należy obejrzeć się w kierunku głosu i ewtl. zatrzymać się, aby pojazd mógł przejechać. Rozmyślne nieusuwanie się przed przejeżdżającym pojazdem jest niedozwolone.

(2) Nie wolno przekraczać jezdni mimo danego sygnału ostrzegawczego.

§ 45.

Ruch pieszy winien się odbywać wyłącznie na chodniku. Na jezdnię tylko można wkraczać w wypadku przechodzenia jezdni (§§ 43, 44) i przy pochodach (§ 47).

§ 46.

Na chodnikach należy iść i wymijać prawą stroną, natomiast wyprzedzać z lewej strony.

§ 47.

(1) Zabrania się tamowania ruchu na chodnikach przez przystawanie lub w jakikolwiek inny sposób.

(2) Na chodnikach nie wolno iść pod ręce więcej niż dwu osobom. Większym zbiorowiskom osób, pochodom, nie wolno używać chodników.

(3) Osoby oczekujące na tramwaj lub autobus winny stać na chodniku tuż przy przystanku lub na miejscu specjalnie do tego wyznaczonym lecz nigdy nie na jezdni.

§ 48.

Nie wolno zatrzymywać się na narożnikach oraz u wejść na przejścia wyznaczone do przekroczenia jezdni.

§ 49.

Na chodnikach ulic specjalnie oznaczonych znakami i objaśnieniami obowiązuje ruch jednostronny.

Na chodnikach ulic o jednostronnym ruchu, przechodnie winni używać wyłącznie chodnika po prawej stronie.

VII. *Przepisy końcowe i karne.*

§ 50.

(1) Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do pojazdów straży pożarnej, policji państwowej, wozów sanitarnych i pogotowia ratunkowego (elektrowni, wodociągów, tramwajowego).

(2) Udziela się uprawnień z § 63 ust. 1 rozporządzenia ministerialnego z dnia 27. X. 1937 roku o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 616) wozom Pogotowia Ratunkowego im. Marsz. Józefa Piłsudskiego oraz Wojskowemu Pogotowiu Lekarskiemu garnizonu m. Poznania, co do nieprzestrzegania przepisów o szybkości jazdy, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniach dróg i ulic, o wyprzedzaniu i wymijaniu pojazdów, używaniu odmiennego oświetlenia i odrębnych sygnałów dźwiękowych.

(3) Osoby i pojazdy wszelkiego rodzaju obowiązane są za tym zawczasu usuwać się z drogi i pozostawić miejsce wolne od przejazdu pojazdom wymienionym w ustępach 1 i 2 niniejszego paragrafu.

§ 51.

Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani w myśl postanowień działu IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 656) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14. II. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 18, poz. 151).

§ 52.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w siedem dni po ogłoszeniu go w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim.

(2) Równocześnie uchyla się:

a) Zarządzenie Miejskiego Urzędu Policyjnego z dnia 5. IV. 1927 r. (Orędownik st. m. Poznania Nr 10, poz. 81).

b) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 11. V. 1929 r. o ruchu ulicznym w stoł. m. Poznaniu (Poznański Dziennik Wojewódzki Nr 19, poz. 230).

c) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 11. V. 1933 r. o ruchu kołowym w m. Poznaniu (Poznański Dziennik Wojewódzki nr 36, poz. 460).

d) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 20. I. 1934 r. o ruchu kołowym w st. m. Poznaniu (Poznański Dziennik Wojewódzki Nr 4, poz. 35).

e) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 17. V. 1937 r. o ograniczeniu ruchu kołowego w st. m. Poznaniu (Po-

znański Dziennik Wojewódzki Nr 19, poz. 234).

f) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 17. VII. 1937 r. o ograniczeniu ruchu kołowego w m. Poznaniu (Poznański Dziennik Wojewódzki Nr 32, poz. 451).

g) Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 6. X. 1937 o ograniczeniu ruchu pojazdów w m. Poznaniu (Poznański Dziennik Wojewódzki Nr 44, poz. 638), oraz te przepisy rozporządzenia Wojewody Poznańskiego z dnia 15. II. 1928 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Poznańskiego Nr 7a, poz. 67), które są sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Wojewoda: (—) A. Maruszewski.

Materiał do ogłoszenia przesyłać należy redakcji najpóźniej do środy godz. 12-tej. W razie nadesłania publikacyj po tym terminie, ogłoszenie może nastąpić dopiero w następnym tygodniu.

Prenumerata kwartalna 4,50 zł. Ogłoszenia: wiersz dwułamowy lub jego miejsce 1,— zł. Cena pojed. egz. 75 gr.

Adres redakcji i administracji: Poznań, ul. Gołębia 1. Telefon 42-11. — Konto czekowe P. K. O. nr 212 055

Drukarnia Państwowa PAT w Poznaniu. 354. 38.